

Denemarken is als emigratieland bij veel Nederlandse melkveeouders in trek. Voor Zweden geldt dat in veel mindere mate. Twan Gloudemans en Claudia van Lankveld kozen voor het Scandinavische land. Ze boeren sinds zes jaar in Zweden en kregen geen spijt.

Claudia van Lankveld en Twan Gloudemans: 'Eerst verliefd worden op een land'

Op de vingers van twee handen zijn ze te tellen. Nederlandse melkveeouders komen nog niet veel voor in Zweden. Twan Gloudemans (34) en Claudia van Lankveld (34) vinden dat alleen maar prettig. 'In Denemarken zitten al zoveel Nederlanders. Als je daar wilt uitbreiden – en dat wil je meestal als emigrant – moet je altijd concurreren met andere Nederlandse veehouders', vindt Twan. Zes jaar geleden, in januari 1998, kwamen ze vanuit het Brabantse Rips naar het Zweedse Hjo, een plaatsje dat ongeveer in het midden van Zweden ligt. Hun wens: een eigen melkveebedrijf. 'Maar niet ten koste van alles', stelt Claudia. 'Alleen voor een bedrijf moet je niet emigreren. Je moet eerst verliefd worden op het land. Als de mentaliteit van de mensen je niet aanstaat wordt het niks. Veel mensen vergeten dat.'

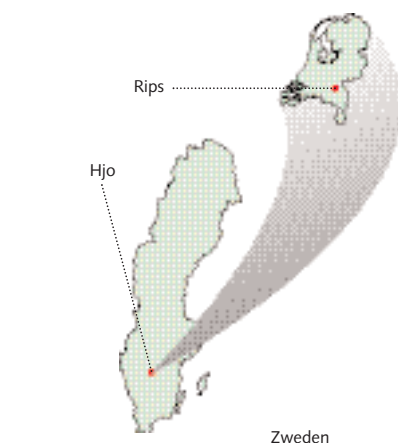
Gebruikte carrousel

De eerste jaren in Zweden heeft het accent vooral op groei gelegen. Twan en Claudia kochten een bedrijf met tachtig hectare, 570.000 kg quotum en een grupstal. De gemiddelde productie van de honderd koeien lag op 5300 kg melk. 'Het bedrijf zat echt aan de grond; geen enkele Zweed wilde het kopen', vertelt Twan. Al het geld dat de jonge ondernemers verdienden stopten ze in het bedrijf. 'Aan het woonhuis hebben we nog weinig gedaan. Onze filosofie was dat we pas naar voren zouden gaan als het achter lekker liep.' Nu staat er

een nieuwe, moderne ligboxenstal, leveren de 170 koeien 1,5 miljoen kg melk per jaar en ligt de gemiddelde productie op 10.500 kg melk met 4,0 % vet en 3,3 % eiwit.

De 3+3-ligboxenstal heeft Twan zelf getekend. 'Door veel te lezen en goed te luisteren ben ik een eind gekomen', geeft hij aan. Met trots laat Twan de stal zien, overigens pas nadat hygiëneschoentjes zijn aangetrokken.

Licht, lucht en ruimte vormen sleutelwoorden in zijn ontwerp. 'Koecomfort vinden we erg belangrijk', benadrukt Claudia. 'We proberen zo veel mogelijk te

stal bouwen en een goedkope melkstal of andersom. Twan en Claudia kozen voor het eerste. 'In een nieuwe melkstal wil je minstens twintig jaar melken. Stel dat we over een aantal jaren een robot willen aanschaffen, dan zitten we met die dure melkstal. Bovendien is het gemakkelijker om een melkstal te updaten dan een ligboxenstal', redeneert Twan. In Nederland

Verliefd op Zweden

Twan Gloudemans en Claudia van Lankveld gericht op groei

melken. Als jonge, startende ondernemers hebben we geld nodig en dat verdienen we met melken. Dan kun je niet zonder goed koecomfort.' In de boxen liggen matrassen, voor het voerhek hangt een simpele buis en de zijwanden zijn uitgerust met Lumitherm, opblaasbare slurven van dik, doorzichtig kunststof. De voergang is voor Zweedse begrippen breed. 'Zweedse veehouders vinden dat zonde van de ruimte. Zelf werken ze veel met voerautomaten; dan heb je ook geen breed voerpad nodig.'

De lening die het emigrantenkoppel in 2000 van de bank lospeuterde stelde hen voor een dilemma: of een dure ligboxen-

kochten ze daarom van een veehouder die overstapte op een robot een gebruikte carrousel met zestien plaatsen. Inclusief 120 responders en twee krachtvoerboxen waren Twan en Claudia nog geen 14.000 euro kwijt. De melkstal functioneert inmiddels naar volle tevredenheid. 'Het werkt super', vindt Claudia. 'In twee uur tijd heb ik 160 koeien uit.'

Stal verlengen

Uitgegroeid is het bedrijf nog niet, denkt het Nederlandse paar. Met de bouw van de ligboxenstal hebben Twan en Claudia al rekening gehouden met uitbreidingsplannen. De stal is nu 42 meter lang. 'We

hebben expres een achtergevel in de stal gezet die we gemakkelijk kunnen verwijderen. Door de stal dertig meter te verlengen kunnen er in totaal 280 koeien in.' Ook de melkstal kan die uitbreiding aan. Nu draait de carrousel vier uur per dag bij twee keer per dag melken. Bij 280 koeien zal dat oplopen tot acht uur per dag. 'Het enige punt is dat we dan wat buitenlandse jongens moeten hebben die geld willen verdienen', plaatst Twan als kanttekening. Van Zweedse medewerkers verwacht Twan niet veel uitkomst. 'De animo van Zweden om in de melkveehouderij te werken is laag.'

Het Nederlandse paar, dat soms moet zoe-

ken naar Nederlandse woorden om iets duidelijk te maken, maakt er geen geheim van dat ze de eerste jaren hard hebben gewerkt. Bij Zweedse melkveeouders wekte dat in eerste instantie verbazing. 'Er heerst hier een andere mentaliteit onder melkveeouders. Om zeven uur gaan de lampen uit in de stal. Ze vonden het gek dat we zo hard werkten, maar zo langzamerhand krijgen ze ook wel respect voor ons.'

Naar een uniforme veestapel

De taken hebben Twan en Claudia duidelijk verdeeld. Twan is de man van het voeren, trekker rijden en de groeiplannen, Claudia neemt het gros van de melkbeurten voor haar rekening en doet de fokkerij. De veestapel die Twan en Claudia bij hun komst in Zweden overnamen bestond uit een mengeling van zwartbonte Holsteins en Zweedse roodbonten. De eerste jaren insemineerde Claudia de zwartbonten met zwartbontstieren en de roodbonten met roodbontstieren. Nu schakelt

In de zelf ontworpen stal is de nadruk gelegd op licht, lucht en ruimte

ze volledig over op zwartbont. 'Ik wil graag een meer uniforme veestapel fokken. Ik zie het liefst grote, lange en forse koeien, die gemakkelijk 10.000 kg melk geven.' Vooral Canadese stieren hebben de laatste jaren veel kansen gekregen van Claudia. Op haar inseminatielijstje staan namen van stieren als Maco Scotty, Comestar Outside, September Storm en La Presentation Aerocerf. Het voeren hoort tot het takenpakket van Twan. Voor het voerhek ligt een mengsel met graskuil, maïs en perspulp als voornaamste ingrediënten. Nu lopen de koeien nog allemaal in één koppel; als ze meer koeien gaan melken wil Twan dat veranderen. 'Mijn ideale plaatje is driehonderd koeien in drie groepen: hoogproductief, laagproductief en vaarzen. Nu vind ik het nog te omslachtig om groepen te maken.'

Inge van Drie